

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

กรมสรรพากรจัดเก็บภาษีอากรหลายประเภท แต่ภาษีที่เกี่ยวข้องกับผู้เสียภาษีมากที่สุด ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และผู้มีหน้าที่เสียภาษีส่วนใหญ่ ได้แก่ บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีลักษณะเป็นภาษีทางตรง ผู้เสียภาษีไม่สามารถผลักภาระภาษีไปให้ผู้อื่นได้ง่าย มีการจัดแบ่งเงินได้พึงประเมินออกเป็น 8 ประเภท¹ การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถคำนวณหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่าง ๆ ตามที่ประมวลรัษฎากรกำหนด เมื่อคำนวณหาเงินได้สุทธิได้แล้ว จึงนำไปคำนวณภาษีตามอัตราก้าวหน้า โดยผู้มีเงินได้พึงประเมินถึงเกณฑ์ขั้นต่ำตามที่บัญญัติของประมวลรัษฎากรกำหนด ต้องยื่นแบบแสดงรายการเงินได้เพื่อเสียภาษีตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดพร้อมทั้งชำระภาษีต่อเจ้าพนักงานภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป การกำหนดให้ผู้มีเงินได้มีหน้าที่ยื่นรายการเสียภาษีเงินได้และคำนวณภาษีด้วยตนเอง หากผู้มีเงินได้ไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามแบบที่กฎหมายกำหนดไว้หรือยื่นรายการแสดงประเภทของเงินได้พึงประเมินไว้ไม่ครบถ้วนหรือเสียภาษีไว้ไม่ครบถ้วน เจ้าพนักงานฯมีอำนาจทำการตรวจสอบและประเมินภาษีเพิ่มเติม ทำให้ต้องเสียเบี้ยปรับ และเงินเพิ่ม

ในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรของกรมสรรพากรนั้น ได้พยายามประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจ และให้ความสำคัญของการเสียภาษีอากรให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อการจัดเก็บภาษีในระดับที่เหมาะสมกับผู้มีเงินได้และทั่วถึง รวมทั้งสร้างความเข้าใจแก่ผู้เสียภาษีให้เห็นว่าการเสียภาษีอากรเป็นหน้าที่สำคัญของผู้มีเงินได้ โดยกรมสรรพากรได้เน้นการให้บริการที่ดีแก่ผู้เสียภาษี พร้อมกับการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เสียภาษีเพื่อให้เกิดความสมัครใจในการเสียภาษี

สำหรับการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีหน่วยงานจัดเก็บภาษีที่รับผิดชอบอยู่ 2 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานสรรพากรอำเภอเมืองเชียงใหม่ และ

¹ไพจิตร โรจนวานิช และคณะ, ภาษีสรรพากร (ฉบับย่อ) (กรุงเทพฯ : บริษัทสามเจริญพาณิชย์ (กรุงเทพฯ) จำกัด, 2544), หน้า 14.

สำนักงานสรรพากรอำเภอเมืองเชียงใหม่ (สาขา) ในปีงบประมาณ 2544 หน่วยงานทั้งสองได้มีการรับแบบแสดงรายการ และเงินภาษีอากร สำหรับปีงบประมาณ 2544 รวบรวมข้อมูลถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2544 แสดงได้ดังนี้

ลักษณะแบบแสดง รายการที่จัดเก็บ	อำเภอเมือง		อำเภอเมือง (สาขา)		รวม	
	แบบ	จำนวนเงิน	แบบ	จำนวนเงิน	แบบ	จำนวนเงิน
ภ.ง.ด. 1	7,491	44,881,000	6,985	50,776,000	14,476	95,657,000
ภ.ง.ด. 2	376	64,188,000	465	89,871,000	841	154,059,000
ภ.ง.ด. 3	5,547	16,686,000	5,070	15,232,000	10,617	31,918,000
ภ.ง.ด. 90	8,151	20,158,000	5,942	15,080,000	14,093	35,238,000
ภ.ง.ด. 91	28,803	7,530,000	15,142	4,294,000	43,945	11,824,000
ภ.ง.ด. 93	2,298	586,000	11	13,000	2,309	599,000
ภ.ง.ด. 94	1,170	2,414,000	965	2,551,000	2,135	4,965,000
ท.ป. 3	1,667	13,124,000	1,479	14,089,000	3,146	27,213,000
รวม	55,503	169,567,000	36,059	191,906,000	91,562	361,473,000

ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาปัญหาในการเสียภาษีเงินได้ของผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีที่เป็นบุคคลธรรมดาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีตามที่กฎหมายกำหนด การกรอกแบบแสดงรายการภาษี การยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี การชำระภาษีและการขอคืนภาษีกรณีมีภาษีหัก ณ ที่จ่ายไว้เป็นจำนวนเงินเกินกว่าที่ควรต้องชำระภาษี เพื่อจะได้ทราบปัญหาในทางปฏิบัติของผู้เสียภาษี เป็นแนวทางในการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรของอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัญหาการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ

ทำให้ทราบปัญหาในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อจะได้นำข้อมูลจากการศึกษามาเป็นแนวทางในการบริหารการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรต่อไป